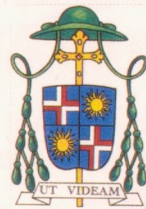

Proto také vynaložte
všecku snahu na to,
abyste ke své víře
připojili ctnost,
k ctnosti poznání,
k poznání zdrženlivost,
ke zdrženlivosti trpělivost,
k trpělivosti zbožnost,
ke zbožnosti bratrskou
náklonnost a k bratrské
náklonnosti lásku.
Máte li tyto vlastnosti
a rozhojňují - li se ve vás,
nezůstanete v poznání
našeho Pána Ježíše Krista
nečinní a bez ovoce.

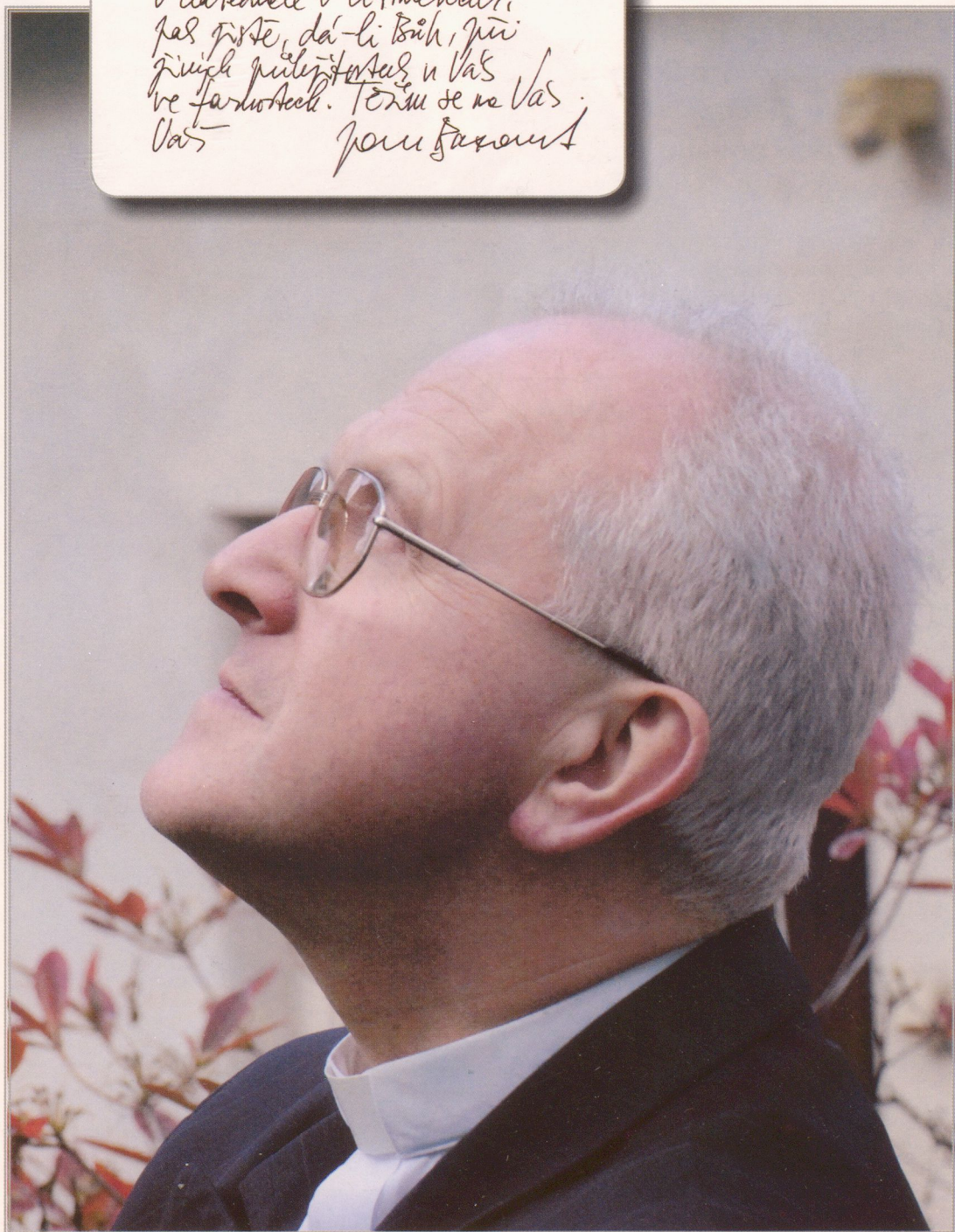
Úryvek z dopisu
apoštla Petra nám

Zdislava

litoměřická diecéze

*Pokus se nevidíme
v sobotu 22. 11. t. r. v 10 hod.
v katedrále v Litoměřicích,
pok prosíte, dá-li Bůh, při
řadě příležitostí u vás
ve farnostech. Těším se na vás.
Váš Jan Šimon*

Mons. DOMINIK DUKA,
administrátor Diecéze litoměřické,
a Katedrální kapitula u sv. Štěpána
v Litoměřicích oznamují, že

**papežem Benediktem XVI.
byl jmenován
MONS. JAN BAXANT
20. SÍDELNÍM BISKUPEM
LITOMĚŘICKÉ DIECÉZE.**

Biskupské svěcení přijme
a do služby diecézního biskupa
bude uveden

V SOBOTU 22. LISTOPADU 2008 V 10.00 HODIN
v katedrále sv. Štěpána v Litoměřicích.

Srdečně Vás zveme
a prosíme o modlitby
za celou diecézi
a za jejího nového
pastýře.

CHRÁNÍ VÁS BOŽÍ MOC

Petr I

EDITORIAL

VÁŽENÍ A MILÍ ČTENÁŘI ZDISLAVY,
VĚŘÍM, ŽE ASI VŠICHNI VÍTE, ŽE SVATÝ OTEC BENEDIKT XVI.
JMENOVAL MONS. JANA BAXANTA 20. LITOMĚŘICKÝM BISKUPEM,
A ŽE JEHO SVĚCENÍ SE USKUTEČNÍ 22. LISTOPADU 2008 V 10.00 HODIN V KATEDRÁLE
SV. ŠTĚPÁNA V LITOMĚŘICÍCH. HLAVNÍM SVĚTITELEM BUDE
J.EM. MILOSLAV KARDINÁL VLK, ARCIBISKUP PRAŽSKÝ, METROPOLITA A PRIMAS ČESKÝ.

Vím, že lidé také potřebují vědět i věci praktické, které se konkrétně dotýkají života. Proto ve Zdislavě přinášíme i zatím dostupné informace, které by měly účastníkům svěcení pomoci v základní orientaci:

Vjezd vozidel na Dómské náměstí nebude 22. listopadu umožněn (kromě vyhrazených vozů).

K parkování osobních vozidel využijte městských parkovišť (Mírové náměstí, „u hvězdárny“, Na Valech atd.). Autobusy mají vyhrazeno parkoviště Na Valech (řídí městská policie). Parkování na těchto parkovištích bude zdarma.

Do katedrály před mší svatou bude volný přístup.

Vyhrazená místa k sezení pro pozvané hosty budou označena.

Kněží se budou do liturgických oděvů

(alba, bílá štolá) oblékat na Dómském náměstí 3 a zaujmou místa v přední části loď katedrály (presbytář je vyhrazen biskupům).

Biskupové a speciálně pozvaní hosté se budou oblékat v biskupské rezidenci.

Bohoslužba v katedrále začne v 10.00 hodin, kdy do katedrály dorazí liturgický průvod z rezidence biskupa.

Ceremoniáři budou P. Vladimír Málek a P. Tomáš Roule.

Liturgickou službu v presbytáři zajišťují bohoslovci pražského semináře pod vedením ceremoniářů.

Pro ty, kdo se nedostanou do katedrály, bude připravena velkoplošná obrazovka před katedrálou. Přímý přenos na obrazovku před katedrálou i do médií zajišťuje **TV NOE**.

Zpovědní služba bude zajištěna.

Pořadatelská a zdravotnická služba je zajištěna. Dodržujte prosím jejich pokyny.

V katedrále není dovoleno fotografovat a natáčet s výjimkou autorizovaných fotografů a kameramanů (v případě dotazu kontaktujte tiskového mluvčího: P. Martin Davídek, tel. 604 744 373, sekretarbiskup@biskupstvi-ltm.cz).

Pohoštění pro biskupy a pozvané hosty bude v rezidenci biskupa. Kněží, jáhni, asistence, pořadatelé, doprovod atd. jsou zváni do Diecézního domu kardinála Trochty v Litoměřicích (Komenského 4).

Další podrobnosti budou aktuálně upřesněny.

P. Martin DAVÍDEK

Farář se jenom celý den MODLÍ!

Nedávno mi jedna paní telefonovala, asi úřednice, a chtěla vědět moje IČO, datum narození, bydliště a také, v čem podnikám. Říkal jsem, že mám jako duchovní správu 4 kostely na starosti a musím dělat aranžera – zdobit oltáře květinami, k tomu pěstuji kytky na zahradě; jako tulipány, pivoňky, růže, gladioly a jiřiny; na vánoce přivážet stromky a ve dvou kostelech stavět jesličky – stromky zdobit svíčkami atd.

Ale to není jediná činnost. Dělal jsem také učitele, když jsem učil náboženství v Mostě, pak v Trmicích a v Jílovém. Tam jsem měl na starosti 9 sakrálních objektů. V Jílovém jsem se naučil zasklívat okna. Se sklenářem jsem jezdil na Sněžník zasklívat okna v kapli. Tam byly rámy železné. Museli jsme napřed zbytky tmelu vysekat

majzlíkem, každé okno bylo jiné, a také jsem se naučil řezat diamantem sklo. Pak už sám jsem zasklíval okna v Lipové. V Jílovém mládež ustavičně rozbíjela okna.

Pak jsem se naučil natírat. Jeden rok jsem natřel všechna okna faře. Pak jsem dělal také přidavače zedníkovi, přidavače pokrývači – nosili jsme sta a sta šablon, břidlicí na opravu střech, nebo jsme vozili cihly z cihelny ještě teplé. Pak s jedním dělníkem jsem kácel stromy v lese, řezaly se tenkrát ručně, z nich se pak dělalo lešení při opravách kostelů.

Dále dělám léta účetního, zapisují se veškeré příjmy a výdaje do deníku. Musel jsem dělat smlouvy s firmami, přebírat faktury, vyplácet dělníky atd.

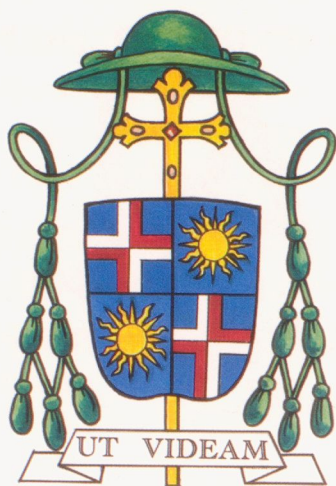
Také dělám stále taxikáře. V Děčíně jsem občas vozil pana vikáře a jiné pány

z úřadů na konference a na kontroly. Ještě stále vozím někdy v neděli varhanika do kostela. Nejen sem do Hradiště a Rтынě, ale také do Kostomlat kde varhaník hraje panu vikáři v jiné farnosti.

Chodím jednou za měsíc na konferenci, jednou za měsíc jedu do Mariánských Radčic zpovídat – je to výročí zjevení Panny Marie ve Fatimě.

Tak jsem vypsal něco z toho, co farář dělá. Někteří myslí, že farář jenom odslouží mši svatou a pak se celý den modlí. Už jsem mohl být ve věku 77 roku v domově důchodců, ale stále jsem zde na faře, jelikož mi bylo řečeno, že už po mě nikdo sem nepříjde...

**S pozdravem modlící se farář
P. Benno Rössler
Farnost Bořislav**

UT VIDEAM

ZNAK BISKUPA MONS. JANA BAXANTA

Znak 20. diecézního biskupa litoměřického Mons. Jana Baxanta je čtvrcený, kombinací diecézního a osobního. V prvním a čtvrtém modrém poli stříbrně a červeně čtvrcený heraldický kříž. Ve druhém a třetím modrém poli zlaté slunce. Za štítem zlatý procesní kříž. U paty heslo: UT VIDEAM (Ať vidím). Vše převýšeno zeleným biskupským kloboukem se šesti střapci stejné barvy po obou stranách. Slunce není v heraldice příliš časté, ale není zcela ojedinělé a výjimečné. V tomto případě vyjadřuje tento symbol živé vědomí nositele znaku, že díky slunci které dává světlo, nejen člověk dobře vidí, orientuje se a netápe, ale prostě žije. Byť jde o zcela jednoduchou a prostou samozřejmost, v případě duchovní symboliky, nabývá ještě mnohem hlubšího a závažnějšího významu. Tomu napovídá i zvolené heslo UT VIDEAM (Ať vidím). Jedná se o citát z evangelia sv. Marka, kdy slepec prosí Ježíše o uzdravení ze slepoty (Mk 10,51). Pro křesťana je oním sluncem sám Kristus. On je zdroj světla, díky kterému člověk kráčí pozemským životem s jistotou a nadějí, nemusí bloudit, nemusí tápat. Kristus je tím, kdo umožňuje, aby člověk dobře viděl. Správně vidět duchovním zrakem znamená i vidět co je očím skryté, vidět srdcem a do srdce. Jak je patrné, nositel znaku si zvolil jasný program své biskupské služby, která není snadná a má-li být účinná, vyžaduje onen dostatek světla, které vychází ze samého Krista. A je to stále Kristus, kdo říká: „Pojďte a uvidíte“ (Jn 1,39). Heraldické znázornění těchto skutečností, přestože je velmi prosté a jednoduché, charakterizuje se zároveň srozumitelností a harmonií, vyjadřuje vážnost, krásu i vznešenost poslání.

Dr. Zdeněk Mareš, Th.D.

AŽ VIDÍM

Už Vidím

ROZHOVOR S OTCEM JANEM BAXANTEM

**Který apoštol je vám otče
nejbližším, když se nyní stá-
váte jejich nástupcem?**

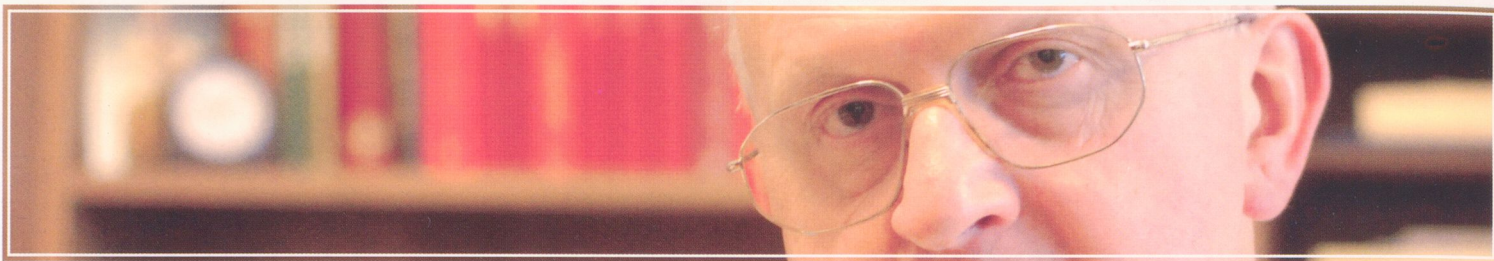
Určitě je to Jan Evangelista, miláček Páně, apoštol, můj křestní patron, kterého mám hrozně rád a s kterým jsem velmi spřátelen. Vlastně celý svůj život přemýšlím o jeho životě, o jeho vztahu k Pánu Ježíši a až teprve nedávno jsem pochopil proč se svatý Jan ve svém evangeliu vyjadřuje tak, že píše „to je ten učedník, kterého Pán Ježíš

miloval“. On nemluví o sobě jako „to jsem já“, ale mluví o sobě jinak a je to proto, a na to jsem až nyní přišel, že v něm byl právě tenhle hluboký dojem, že Pán Ježíš jej má právě snad ze všech lidí nejvíce rád. Samozřejmě, Pán Ježíš má rád každého člověka, ale svatý Jan tohle asi prožíval, to, že ho má tak rád, že snad nemůže mít někoho rád ještě více.

Někdy křesťané říkají: ale my musíme milovat všechny to je TA

křesťanská láska. Nebo z druhé strany - prosímte jak můžeš milovat všechny?

Ono se to totiž snadno řekne: miluj nebo milujme nebo milujte všechny, ale především at' máme rádi ty, které máme blízko sebe. Protože cizího člověka, vzdáleného, toho není těžké milovat, ale blízkého člověka, který je se mnou třeba dnes a denně, toho mít rád, toho konkrétního bližního to už je potom skutečně náročná věc.

Církev a dnešek. Naše prezentace vůči světu.

Tak především já si myslím, že pokud opravdu máme rádi Pána Ježíše, jako že ho máme rádi, tak nutně máme také rádi jeho Církev se vším jak ta církev existuje. Že Kristovo tělo na kříži je poplivané, je strhané, zmučené, stýrané, nedokonalé to je fakt. Že církev jako tajemné mystické tělo Kristovo je někdy i námi křesťany různým způsobem poplivané, zkrvavené, zneuctěné, to je také pravda. Ale to neznamená, že tu poplivanou, ušpiněnou církev, potažmo tajemné tělo Kristovo, nebudu mít rád. Čili proto říkám: Mám rád Pána Ježíše a jeho Církev!

Za druhé je logické, že Kristovo dílo nebude vždycky okamžitě rychle chápáno. To říká sám Pán lidu. Vždyť mně samotnému to dalo hodně a hodně přemýšlení, hodně jsem musel vynaložit všechno-lijaké duchovního úsilí a modlil jsem se abych pochopil Kristovu Církev a zamiloval si Kristovu Církev a chápu některé lidi, že nemohou hned všemu rozumět, ale prostě Kristovo dílo není pro oblibu, Kristovo dílo dráždí. Kristovo dílo se staví mnohdy do protikladů nebo takového světla i nepochopení, ale mě tohle nevadí. Jak bychom

mohli lidem současného světa přiblížit Kristovo dílo? No jediné osobním příkladem! To znamená, jestliže já budu skutečně následovat Pána Ježíše, budu-li ho následovat, budu-li ho opravdu milovat, budu-li se s ním ztotožňovat, no tak nutně vytvořím obraz, který si lidé časem třeba zamilují, nebo to bude něco, co bude třeba přitažlivým.

Za Pánem Ježíšem se hrnuly zástupy lidí, nikdo je nepřemlouval, nikdo jim nic nevysvětloval, naopak Pán Ježíš pro své současníky byl za blázna, za podivína, za někoho kdo se pomátl na rozumu, nikdo mu nedělal propagandu, nikoho nepřemlouval, aby za ním chodili a oni za ním šli v zástupech, že se málem i pošlapali. Tak čím to bylo? No Pán Ježíš přitahoval. A my jsme jako křesťané jeho reprezentanty. Takže do jaké míry my svou věrohodností a svým opravdovým životem reprezentujeme Krista, do té míry bude jeho dílo a on sám skrze nás přitažlivý. A to je práce na celý život. Ale věřte tomu, že jednotliví lidé, kteří

opravdu přemýšlejí, říkám jednotliví lidé nikoli masy, masy ... to je vždy podezřelé, ale jednotlivci se určitě rozpomenou a prohlédnou, že mají reprezentovat Pána Ježíše a to věrohodně. To znamená shoda slov, života, stylu života, skutků, toho co říkám a o čem mluvím, jestli to také žiji nebo jestli je to jen přetvářka. Nebo jestli je to jen tiátr, divadlo nebo jestli je to jen to, co by se třeba jen líbilo lidem. To co chce Pán Ježíš říci skrze můj život, to my máme prostě předávat. Tak se máme chovat.

Radostná zvěst a 21. století?

Proto ne nadarmo při II. vatikánském koncilu a i po něm, a ještě nyní se různě ozývá, abychom se při jakékoli obnově křesťanského života nebo stylu křesťanského života, abychom se vraceli k prvním křesťanům. To není jen nějaká romantika, ale prostě vrátit se k tomu jejich entuziatismu. To nebylo bláznění, to nebylo nějaké vytržení, oni byli nadšeni pro Pána Je-

KÉŽ BYCHOM
PÁNU JEŽÍŠI
NEUDĚLALI
OSTUDU.

žíše. A nemůžeme říci, že Pán Ježíš jim tehdy pomáhal víc a nyní nám bude pomáhat méně. Ne, pomáhá nám stále tím maximálním způsobem. Ale jestlipak my do té služby reprezentování Pána Ježíše, jestlipak dáváme všechno co můžeme?

**Vaše vize? Váš erb s heslem:
Ut videam – at' vidím.**

To bylo mé heslo vždy. Je z podobnosti „slepec a žebřák,“. Měl jsem operaci očí a tak vím dobře o co jde. Co to je vidět a nevidět, ale tady je samozřejmě myšleno to prohlédnutí v širším významu a vidět hezké věci ne pořád jen škaradé. Takže vizi může mít vidoucí člověk a to si netroufám říci, že jsem sám vidoucí, ale samozřejmě, že určitý program nebo nějaké myšlenky mám v hlavě nebo: přemýšlím o tom. Přeci jenom je to nesmírně zodpovědný úkol, který mě Svátý otec a Pán Ježíš svěruje. Ten úkol přišel náhle, nepočítal jsem s tím, to jsem vůbec snad nemohl tušit. Ale samozřejmě o tom všem přemýšlím, a znám biskupy. Některé lépe, některé důvěrněji, některé znám jen tak trošku z pozdálí. S každým jsem nebyl dennodenně jako například nyní s biskupem Jiřím nebo biskupem Pavlem, takže vím zhruba, jak ten biskupský život vypadá, ale stále víc a víc se přikláním k tomu, že bych velmi rád s Boží pomocí a s pomocí dobrých lidí byl v té diecézi pastýřem a skutečně otcem a bratrem a přítelem. Někým kdo chce rozumět, kdo nechce jenom poučovat i když někdy v té zodpovědné roli biskup musí konat. Vždyť nejde jen o jeho věci, ale především o věci Boží, máme všichni zodpovědnost vůči Pánu Bohu. Ale především tohle bych chtěl. Nu a kdyby ti moji diecézáni, které mi Pán Bůh nadělil, kdyby mne v tomto smyslu přijímali a chápali tak bych byl velmi rád. Přijímali a chápali, ale ne prostě tak, že to budou nějaké ovečky na provázku, které ten pastýř jaksi „osedlá“, ale že to budou prostě přátelé, že budeme všichni a jsme vlastně všichni na jedné lodi. Sice se ta lodička někdy může potápět, ale

i s Pánem Ježíšem se potápěla loď, ale to nevadí, hlavně aby na té lodičce s námi Pán Ježíš byl i když někdy třeba jakoby spí na tom polštářku. Nám se někdy zdá, že málo koná.

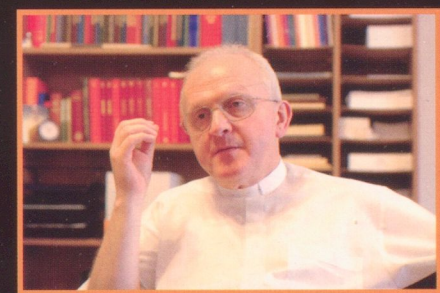
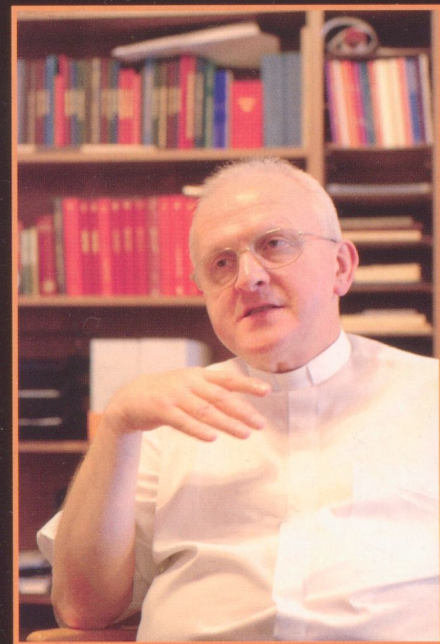
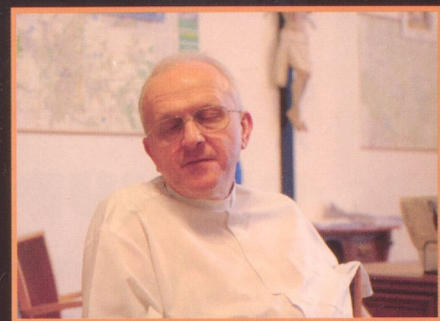
Taková ta první myšlenka tedy je být pastýřem, šířitelem pokoje, šířitelem dorozumění, dobroty a laskavosti, odpuštění, ale současně být věrným Pánu Ježíši, což samozřejmě vyžaduje i jistou vnitřní kázeň proto, aby Pán Ježíš opravdu byl tím nepřehlédnutelným, abychom na něho nezapomněli, abychom s ním počítali. Abychom nespolehali jen sami na sebe. A jinak mé přemýšlení pokročilo trošičku dál, a již mne tak napadlo, a to se třeba týče nějakého toho upřesnění programu tak vím, že nemůžeme dělat nic jiného a lepšího, a musíme to udělat, jinak bychom tady žili nadarmo a zbytečně, musíme vejít to tohoto světa. Vstoupit do světa a prostě mluvit srdcem a životem k Pánu Ježíši. Ale než tak učiníme, nutně na to musíme být připraveni. To znamená dvě věci na které budu pravděpodobně klást veliký důraz a na to budu dbát, myslím že to není nic strašidelného.

Nejprve abychom se sami zocelili, ve víře utvrdili, v bratrství a ve vzájemných vztazích posílili. A za druhé potom můžeme jít do světa.

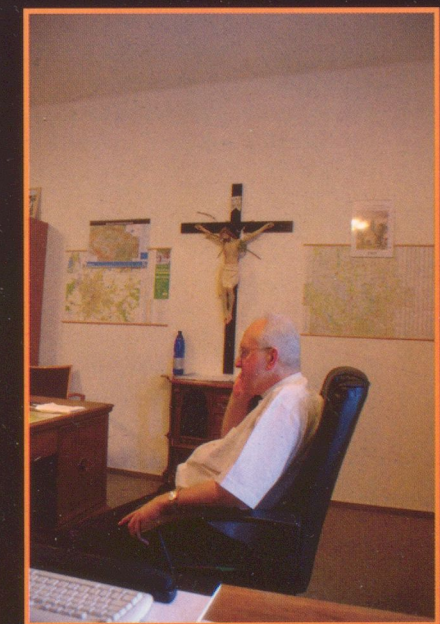
**KÉŽ BY NÁM S TÍM PÁN BŮH
POMÁHAL. KÉŽ BYCHOM PÁNU
JEŽÍŠI NEUDĚLALI OSTUDU.**

*Pokus se neuvídně
v sobotu 22. 11. t. r. v 10 hod.
v katedrále v Litoměřicích,
jak jste, dá-li Bůh, při
jímání příležitosti u Vás
ve Jaroslavi. Tož se na Vás
Váš Jan Švarc*

Na návštěvě fotil a s otcem Janem hovořil Petr Hudeček.

... stále víc a víc se přikláním k tomu, že bych velmi rád s Boží pomocí a s pomocí dobrých lidí byl v té diecézi pastýřem a skutečně otcem a bratrem a přítelem.

20.

BISKUP LITOMĚŘICKÝ MONS. JAN BAXANT

Biskupem litoměřickým jej jmenoval papež Benedikt XVI. a toto jmenování bylo oznámeno v den svátku sv. Františka z Assisi dne 4. 10. 2008 ve Vatikánu a na biskupství v Litoměřicích.

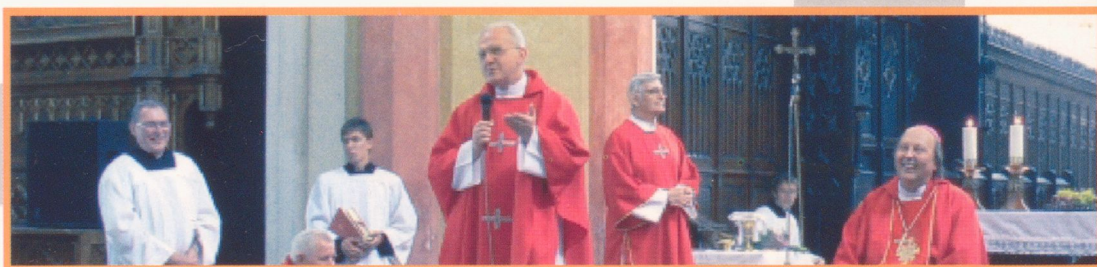
Mons. Jan Baxant (60), kněz pražské arcidiecéze, se narodil 8. 10. 1948 v Karlových Varech. Pochází ze šesti sourozenců, bratr Pavel je rovněž kněz, sestra Marie vede Bohu zasvěcený život. Po maturitě na Střední průmyslové škole zeměměřičské v Praze byl přijat na Cyrilo-metodějskou bohosloveckou fakultu v Praze se sídlem v Litoměřicích. Po ukončení studia přijal kněžské svěcení 23. 6. 1973 v Praze z rukou Mons. Františka Tomáška.

Svou kněžskou službu začínal jako kaplan v Kolíně v letech 1973 až 1975. Poté působil jako administrátor nejprve v Bystřici u Benešova (v letech 1975 až 1983) a pak ve farnosti sv. Antonína v Praze – Holešovicích (v letech 1983 až 1990). V roce 1990 byl jmenován vicerektorem a posléze v roce 1993 rektorem Arcibiskupského kněžského semináře v Praze. Od roku 1997 pokračoval v kněžské službě jako farář nejdříve v Kolíně, a pak od roku 2000 až do konce roku 2002 ve farnosti Matky Boží před Týnem v Praze. Od 1. 1. 2003 byl jmenován generálním vikářem česko-budějovické diecéze. Hovoří německy, francouzsky, italsky a rusky.

SLOVO APOŠTOLSKÉHO ADMINISTRÁTORA

Spolubratři v kněžské a jáhenské službě, řeholnice a řeholníci, sestry a bratři v Kristu, milí diecézáni, s radostí Vám mohu sdělit, že Svatý Otec Benedikt XVI. jmenoval litoměřickým biskupem Mons. Jana Baxanta, současného generálního vikáře v Českých Budějovicích. Toto jmenování bylo zveřejněno ve Vatikánu v sobotu 4.10.2008 ve 12:00 hodin a současně jsem v Litoměřicích seznámil s tímto rozhodnutím Svatého Otce členy katedrální kapituly sv. Štěpána, sbor konzultorů a emeritního biskupa Mons. Josefa Koukla. Chtěl bych při této příležitosti poděkovat všem za pomoc a spolupráci v nelehkém období, kdy jsem z pověření Svatého stolce vykonával úřad apoštolského administrátora litoměřické diecéze. Obtížná a neradostná dlouholetá situace, která nedovolovala potřebný rozvoj, končí. Přeji nově jmenovanému otci biskupovi Mons. Janu Baxantovi hojnost Božího požehnání, odvahy a síly; při příležitosti jmenování jsem ho již ujistil o Vaší a mojí podpoře.

**Žehná
+ Dominik DUKA OP,
biskup královéhradecký
a apoštolský administrátor
litoměřický
6. října 2008 Hradec Králové**

**Vážení a milí moji diecézáni,
zdravím Vás upřímně a rád z Českých
Budějovic, kde mě zastihla zpráva
o tom, že si budeme blízcí.**

Hluboce se mě dotklo, že Svatý otec Benedikt XVI. projevil mé osobě tolik důvěry a jmenoval mě biskupem Litoměřické diecéze. Se jmenováním jsem souhlasil a přijal je i proto, že Svatého otce mám velmi rád a vidím v jeho rozhodnutí pokyn shůry – Boží pokyn, tak, jako kněz v rozhodnutí biskupa jsem vždycky chápal totéž. Chci vstoupit do pole – vinice – zahrady diecéze severních Čech v roce sv. Pavla s pavlovskou pastýřskou výbavou, ale spolu s Vámi se všemi. Nezasťírám, že dosud ve složitých situacích života jsem spoléhal na Boží pomoc

a pomoc lidí dobré vůle. Nemohl jsem však nikdy opomenout vytrvalou modlitbu a tiché pokání. Vyplatilo se mi to a věřím, že se to vyplatí i nyní po Vašich nesčetných modlitbách k Pánu a obětech života, často skrytých a proto cenných, za nového pastýře a budoucnost Litoměřické diecéze, že společnou prací pro Boží království neztratíme nic, ba naopak získáme. Už teď jsem Vám vlastně tedy vděčný za mnohé. A přitom jsem Vás ještě neviděl, ale těším se, že, dá-li dobrý Bůh, brzy uvidím. Zvu Vás na biskupské svěcení, které, dá-li Bůh, přijmu v sobotu 22. listopadu t.r. v 10:00 v litoměřické katedrále sv. Štěpána.

Vím, že mým příchodem k Vám pokračuje dramatická i bohatá historie života místní Kristovy církve a že navazuji na

ušlechtilá duchovní úsilí mých, mě tak milých a vzácných bezprostředních předchůdců: otce Pavla, otce Josefa, zemřelého otce Štěpána, otce Antona Webera i všech dalších litoměřických otců a pastýřů.

Je i Vás, drazí spolubratři kněží a jáhnové, bohoslovci, pastorační pomocníci, milé sestry řeholnice a bratři řeholníci, milé rodiny, drazí nemocní a trpící, prosím o modlitby. Velice o ně stojím.

Vám, lidem dobré vůle, a vůbec všem lidem – bratrům a sestrám – žijícím na území nyní už naší diecéze, na přímluvu Panny Marie, sv. Štěpána, sv. Zdislavy a všech svatých ze srdce žehnám.

Váš Jan Baxant 4. 10. 2008

MILOVANÍ BRATŘI A SESTRY,
SKONČILI JSME NAŠE ÚVAHY O DVANÁCTI APOŠTOLECH, KTERÉ BĚHEM SVÉHO POZEMSKÉHO ŽIVOTA POVOLAL SÁM JEŽÍŠ. DNES SE ZAČNEME VĚNOVAT DALŠÍM DŮLEŽITÝM OSOBNOSTEM PRVOTNÍ CÍRKVE. I ONY STRÁVILY SVŮJ ŽIVOT PRO PÁNA, PRO EVANGELIUM A PRO CÍRKEV. JDE O MUŽE A TAKÉ O ŽENY, KTERÍ, JAK PÍŠE LUKÁŠ VE SKUTCÍCH APOŠTOLŮ, „NASADILI SVŮJ ŽIVOT PRO NAŠEHO PÁNA JEŽÍŠE KRISTA“ (SK 15,26).

Promluvy o Apoštolech a jejich spolupraovnících

Pavel z Tarsu

První z nich, povoláný samotným zmrtvýchvstalým Pánem k službě opravdového apoštola, je nepochybně Pavel z Tarsu. V dějinách církve, a nejen té prvotní, září jako hvězda první velikosti. Svátý Jan Zlatoústý ho velebí jako osobnost, která vyniká dokonce nad mnohé anděly a archanděly (srov. Panegyrikos 7,3). Dante Alighieri, inspirován Lukášovou zprávou ze Skutcích apoštolů (srov. Sk 9,15), ho v Božské komedii nazývá „vaso di elezione – nádobou vyvolení“ (Peklo 2,28), což znamená „Bohem vyvolený nástroj“. Jiní mu říkají „třináctý apoštol“ – a opravdu, Pavel důrazně trvá na tom, že je pravým apoštolem, protože byl povolán Zmrtvýchvstalým, nebo dokonce že je „první po Jediném“. Jistě je osobností, o níž jsme z období počátku církve hned po Ježíšovi nejvíce informováni. Vždyť máme nejen Lukášovu zprávu o něm ve Skutcích apoštolů, ale také řadu listů, které pocházejí přímo z jeho ruky a bezprostředně odhalují jeho osobnost i myšlení. Lukáš nás informuje, že Pavlovo původní jméno bylo „Šavel“ (srov. Sk 7,58; 8,1 atd.), v hebrejštině „Saul“ (srov. Sk 9,14.17; 22,7.13; 26,14), jako král Saul (srov. Sk 13,21), a byl to Žid z diaspory, neboť město Tarsos leželo na hranici mezi Anatolií a Sýrií. Velmi brzy odešel do Jeruzaléma, aby u nohou velkého rabína Gamaliela důkladně studoval mož- žíšský Zákon (srov. Sk 22,3). Vyučil se hrubému ručnímu řemeslu, výrobě stanů (srov. Sk 18,3), jež mu později umožňovalo zajistit si vlastníma rukama živobytí, aniž by zatěžoval církevní obce (srov. Sk 20,34; 1 Kor 4,12; 2 Kor 12,13–14).

Rozhodujícím momentem pro něho bylo setkání se společenstvím těch, kteří se prohlašovali za Ježíšovy učedníky. Dozvěděl se od nich o nové víře – nové „cestě“, jak se říkalo –, jež nekladla do středu Boží zákon, ale spíše osobu ukřižovaného a zmrtvýchvstalého Ježíše, s nímž bylo spojeno odpuštění hříchů. Jako horlivý Žid považoval toto poselství za nepřijatelné, ba pohoršlivé, a cítil tedy povinnost pronásledovat Kristovy stoupence také mimo Jeruzalém. Bylo to právě na cestě do Damašku, na počátku třicátých let, kdy ho podle jeho vlastních slov „uchvátil Kristus Ježíš“ (Flp 3,12). Zatímco Lukáš popisuje tuto událost se všemi podrobnostmi – jak se ho dotklo

světlo Zmrtvýchvstalého a jak zásadně změnilo celý jeho život –, on sám jde ve svých listech přímo k podstatnému a mluví nejen o vidění (srov. 1 Kor 9,1), nýbrž o osvícení (srov. 2 Kor 4,6) a především o zjevení a povolání v setkání se Zmrtvýchvstalým (srov. Gal 1,15–16). Opravdu důrazně se označuje jako „povoláný za apoštola“ (srov. Řím 1,1; 1 Kor 1,1) nebo „apoštol z Boží vůle“ (2 Kor 1,1; Ef 1,1; Kol 1,1), jako by podtrhoval, že jeho obrácení nebylo výsledkem nějakého rozvíjení myšlenek a úvah, nýbrž plodem Božího zásahu, nepředvídatelné Boží milosti.

Všechno, co pro něho dříve mělo hodnotu, se od té doby paradoxně stalo, podle jeho slov, ztrátou a bezcenným brakem (srov. Flp 3,7–10). Všechny své síly od té chvíle postaví výlučně do služby Ježíši Kristu a jeho evangelium. Jeho existence bude od té doby životem apoštola, který se chce stát „pro všechny vším“ (1 Kor 9,22) a to bezvýhradně. Z toho pro nás vyplývá důležité poučení: to, na čem záleží, je postavit do středu svého života Ježíše Krista, aby naše identita byla podstatně utvářena setkáním a společenstvím s Kristem a jeho slovem. V jeho světle je každá jiná hodnota zachována a zbavena případných nečistot.

Další podstatné poučení, které Pavel zprostředkovává, je univerzální ráz jeho apoštolátu. Pavel si zvláště naléhavě uvědomoval problém přístupu pohanů k Bohu, který v ukřižovaném a zmrtvýchvstalém Ježíši nabízí spásu všem lidem bez výjimky. Proto se oddal úkolu hlásat toto evangelium, doslova „radostnou zvěst“, tedy zvěst o milosti, která smiřuje člověka s Bohem, se sebou samým a s bližními. Od první chvíle pochopil, že to je skutečnost, která se netýká pouze židů nebo určité skupiny lidí, nýbrž že má univerzální význam a dotýká se každého, protože Bůh je Bohem všech. Východiskem jeho cest byla církevní obec v Syrské Antiochii, kde bylo evangelium poprvé hlášáno Řekům a kde se zrodilo označení „křesťané“ (srov. Sk 11,20.26), to je věřící v Krista. Odtud Pavel zamířil nejprve na Kypr a pak vícekrát do krajů Malé Asie (Pisídie, Lykaonie, Galácie), později pak do evropských krajů (Makedonie a Řecka). Významnějšími městy byly Efes, Filipy, Soluň, Korint, nesmíme však také zapomenout na Beroju, Athény a Milét.

Pavlov apoštolát nebyl uchráněn těžkostí, nesl je však statečně z lásky ke Kristu. Sám na své působení vzpomíná slovy: „Lopotil jsem se mnohem více, do žaláře jsem se dostal častěji, týrání jsem zkusil nad veškerou míru, v nebezpečí smrti jsem se octl častokrát... třikrát jsem byl bit pruty, jednou kamenován, třikrát jsem ztroskotal... často na cestách, v nebezpečích na řekách, v nebezpečích od lupičů, v nebezpečích od vlastního národa, v nebezpečích od pohanů, v nebezpečích v městě, v nebezpečích v neobydlených krajích, v nebezpečích na moři, v nebezpečích mezi falešnými bratry. K tomu vyčerpávající práce, mnohé bezesné noci, hlad a žízeň, časté posty, zima a chatrné oblečení. Kromě toho každodenní nával ke mně a starost o všechny církevní obce“ (2 Kor 11,23–28). Z jednoho úryvku v listu Římanům (srov. 15,24.28) vysvítá Pavlov záměr vypravit se až do Španělska, na konec Západu, aby všude hlásal evangelium až do posledních končin tehdejšího známého světa. Jak neobdivovat takového muže? Jak neděkovat Pánu, že nám dal apoštola takové velikosti? Je jasné, že by nedokázal čelit tak obtížným a často beznadějným situacím, kdyby tu nebyl důvod absolutní hodnoty, před nímž nelze žádnou hranici považovat za nepřekročitelnou. Pro Pavla, jak víme, je tímto důvodem Ježíš Kristus, o němž píše: „Kristova láska nás nutí..., aby ti, kteří jsou naživu, nežili už sobě, ale pro toho, který za ně“ – za nás, za všechny – „umřel a vstal z mrtvých“ (2 Kor 5,14–15).

Apoštol skutečně vydá svrchované svědectví krve za vlády císaře Nerona zde v Římě, kde uchováváme a uctíváme jeho ostatky. Klement Římský, můj předchůdce na tomto apoštolském stolci, o něm na konci 1. století píše: „Pro žárliivost a nesvornost byl nám Pavel nucen ukázat, jak se dosáhne odměny za trpělivost... Po tom, co kázal o spravedlnosti v celém světě, a po tom, když dospěl na nejzazší hranice Západu, vytrpěl mučeníctví před vladaři; tak odešel z tohoto světa a dospěl na svaté místo a stal se tak největším vzorem vytrvalosti“ (První Klementův list korintské obci, 5). Kéž nám Pán pomáhá uskutečňovat výzvu, kterou nám apoštol zanechal ve svých listech: „Napodobujte mne, jako já napodobuji Krista“ (1 Kor 11,1).

V úterý 21. října 2008 proběhl v Litoměřicích podzimní Kněžský den. Setkání bylo zahájeno v katedrále sv. Štěpána koncelebrovanou mší svatou, které předsedal emeritní biskup litoměřický Mons. Josef Koukl. V promluvě hovořil o bratrských vztazích mezi kněžími a o různých obtížích, které mohou tyto vztahy provázet. Na závěr povzbudil shromážděné kněze k další práci na vinici Páně.

Po obědě v Diecézním domě kardinála Trochty pronesl P. Jiří Šlégr, národní ředitel Papežských misijních děl (<http://www.misijnidila.cz/>) přednášku o misijní činnosti církve a také o našem národním přínosu k světovému misijnímu úsilí, které se každým rokem o něco zlepšuje ať už finanční pomocí nebo modlitebním úsilím. Zvláště zajímavé je, že na misijních územích přibývá stále duchovních povolání a to tak, že to přesahuje možnosti tamní místní církve, zatímco v tradičních křesťanských zemích Evropy duchovních povolání ubývá.

V bratrské kněžské diskusi byly vzpomenuy také staré misijní tradice litoměřické diecéze. P. Benno Beneš, SDB připomněl předválečnou misi vyšlou z Mariánských Radčic, která dodnes pod tímto názvem působí v Africe. Rovněž zazněl návrh, aby se obnovily tradiční misijní kasičky s černouškem, které v některých kostelech dodnes jsou a jimiž je možné celoročně přispívat na Papežská misijní díla.

Setkání bylo zakončeno společnou modlitbou po druhé hodině odpolední.

P. Martin Davídek

PODZIMNÍ KNĚŽSKÝ DEN V LITOMĚŘICÍCH

KARMELETÁNSKÝ
KALENDÁŘ
2009

Aleš Palán (ed.) KARMELETÁNSKÝ KALENDÁŘ (ČTECÍ) 2009
Brož., 160 str., 69 Kč, Obj. č.: I01341

Většinu textů Karmelitánského kalendáře tvoří články, jinde dosud nepublikované. Rozhovor poskytli např. Martina Špinková, Vojtěch Cíkrle, Josef Hrdlička, Václav Malý, Aleš Opatrný, Jiří Pavlica a Marek Orcho Vácha.

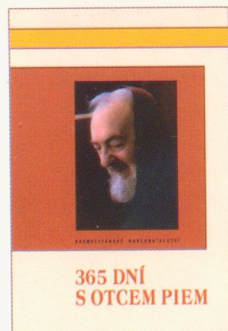
O výtvarný doprovod Karmelitánského kalendáře 2009 se postaral Zdirad Čech. Kalendář provázejí fotografie Jindřicha Štreita a dalších fotografů.

S Charitou ČR se podíváme za nelehkými osudy jejich klientů.

Rubrika výlet zavede své čtenáře na známá i méně známá místa v Čechách, na Moravě i ve Slezsku.

V Karmelitánském kalendáři 2009 dále naleznete:

- přehled významných výročí roku 2009
- liturgický a občanský kalendář
- výběr toho nejzajímavějšího z knižní produkce KNA
- vtipy, hádanky a oddechové čtení

365 DNÍ
S OTCEM PIEM

365 DNÍ S OTCEM PIEM

Z dopisů P. Pia vybral a sestavil Gianluigi Pasquale

Váz., 405 str., 279 Kč

Obj. č.: I01359

Výběr úryvků z dopisů patera Pia nabízí čtenářům možnost prožít jeden rok v doprovodu tohoto charismatického a oblíbeného duchovního vůdce. Je to pozvání k bohatě prostřenému stolu moudrosti shůry, která je aktuální a živá i po desetiletích, protože se dotýká věcí nejpodstatnějších. Více než konkrétními radami však otec Pio promlouvá opravdovostí a ryzostí svého života – neustále nás přivádí před Boží tvář, do Boží přítomnosti, v níž je sám „jako doma“.

VÍRA JAKO VÝZVA

Brian Draper

Brož., 135 str., 159 Kč, Obj. č.: I01323

„Vlastním přenosný MP3 přehrávač, tedy jsem,“ mohlo by být heslem dnešní generace. Ale zatímco si užíváme vymoženosti značkové elektrotechniky, zároveň si bolestně uvědomujeme, že ze země vysáváme stále víc nerostných surovin. Kupujeme si pozlátko západní konzumní společnosti a vidíme neustále rostoucí propast mezi bohatými a chudými. A při oslavě způsobu života „na jedno použití“ toužíme po něčem trvalejším.

Co dělat? Kam se obrátit o radu? Jak jednat? A koho následovat?

Autor knihy Víra jako výzva se pokouší najít odpověď na otázku, co v naší dnešní době znamená následovat Krista. Zároveň se ptá, jak a proč bychom se měli vydat na cestu, a navrhuje, jak po této cestě putovat.

Blahořečení rodičů sv. Terezie z Lisieux

V neděli 19.10.2008 byli v Lisieux (Francie) blahořečení manželé Louis a Zélie Martinovi, rodiče sv. Terezie od Dítěte Ježíše. Jejich příklad vyzdvihl před modlitbou Anděl Páně papež Benedikt XVI. během své návštěvy v Pompejích (Itálie).

Pompeje (I), Lisieux (F): Benedikt XVI. zdůraznil v neděli ve své promluvě před modlitbou Anděl Páně během své návštěvy v Pompejích příklad lásky a víry, který i dnes dává rodiče sv. Terezie od Dítěte Ježíše.

Termín blahořečení na Světový den misí měl svůj význam, protože dcera nově blahoslavených, svatá Terezie z Lisieux, byla Piem XI. prohlášena patronkou misí.

"Tito nově blahoslavení svými modlitbami a evangelním svědečtím doprovázeli a sdíleli cestu dcery, kterou Pán povolal, aby se mu bezvýhradně zasvětila mezi zdi Karmelu," řekl papež. "Svým příkladným manželským životem hlásali Kristovo evangelium," pokračoval. "Žili vroucně svou víru a předávali ji v rodině i ve svém okolí." Papež také vyjádřil své přání: "Ať je společná modlitba zdrojem radosti a naděje pro všechny rodiče a rodiny." Příklad lásky manželů Martinových shrnul papež slovy, která napsala jejich dcera: "V srdci církve, své matky, budu láskou."

Beatifikačním obřadům Zélie (1831-1877) a Louise (1823-1894) Martinových předsedal 19. října v Lisieux místní biskup Pierre Pican. Svatého otce reprezentoval kardinál José Saraiva Martins, emeritní prefekt Kongregace pro svatořečení, který vyslovil beatifikační formulaci a přednesl homilii. Připomněl v ní, že slavná dcera manželů Luise a Zélie Martinových, sv. Terezie od Dítěte Ježíše, považovala své rodiče za „hodné nebe“. Zdůraznil zároveň, že oba blahoslavení si uvědomovali, že jejich cesta posvěcení nevede mimo manželství, ale skrze ně. V něm se totiž uskutečňuje táž láska, jaká pojí církev s Kristem. Vyjadřuje to také společné blahořečení obou manželů, jejichž vzájemná láska dosáhla heroického rozměru.

Jak řekl kardinál Martins, blahoslavení Luis a Zélie mohou být vzorem pro dneš-

ní svět, zejména pokud jde o manželskou morálku a otevřenost životu. To vyžaduje cestu směřující proti současným trendům a stálost ve víře. Křesťanská dokonalost zapojuje každého do evangelizačního díla církve, jak o tom svědčí příběh dcery manželů Martinových – sv. Terezie od Dítěte Ježíše, duchovní misionářky a patronky misí.

Beatifikace manželů Martinových proběhla v den 150. výročí jejich svatby. Budoucí karmelitka, patronka Francie a učitelka církve, Terezie Martinová, se narodila 2. ledna 1873. Její matce, Zélii, bylo už 42 let a otec, Louis Martin, byl padesátiletý. Zélie Martinová zemřela o čtyři roky později. Obecně známou skutečností je význam otcovy nemoci pro duchovní zrání „malé Terezky“, málo se ale mluví o roli matky. Listy Zélie Martinové jejímu muži, které Terezička často cituje v „Deníku duše“, vypovídají o velké mateřské lásce k nejmladší dceři. Listy byly poprvé zveřejněny v roce 1941. Jsou svědečtím hlubokého svazku manželů, záznamem nejen o jejich radostech, ale také o bolesti nad smrtí čtyř dětí. V posledních listech Zélie Martinová popisuje léta nemoci, na kterou nakonec zemřela. Kromě toho popisují drobné události ze života normandského městečka Lisieux. Právě v láskyplném pohledu na ně lze vyčíst hluboce křesťanský postoj k bližnímu, tak jak byl každý den prožíván v rodině Martinových.

Beatifikační proces manželů Martinových byl zahájen v roce 1957. Dekret o heroických křesťanských ctnostech vyhlásil v roce 1994 Jan Pavel II. Od roku 2003 došlo k několika uzdravením na jejich přímluvu, což umožnilo přistoupit k blahořečení.

Irena Sargánková

Tiskové středisko České biskupské konference

SVATO

Jako každým rokem konaly se v našem městě Litvínově Svatomichaelské slavnosti. Na náměstí nechyběly stánky s poutovým zbožím, občerstvením, ale hlavně s perníkovičky. Pořádaly se celodenní, různé zábavné i poučné atrakce. Letos byla vyhlášena soutěž o největšího anděla. V budově Městského úřadu byla zřízena improvizovaná dílna na jejich výrobu. Rekord byl vytvořen počtem 1006 vyrobených trojrozměrných andělů Michaelů. Této akce se zúčastnilo mnoho dětí, ale i celé rodinky. Nejvyššího archanděla Michaela, který vzbudil veliký zájem diváků, přivezlo divadlo z Českých Budějovic.

V rámci těchto oslav byla i volná prohlídka kostela s odborným výkladem, kterého se ujal ing. František Koňářík, a že byl výklad velmi podrobný a zajímavý, svědčí fakt, že se po dobu prohlídky vystřídal více skupin návštěvníků.

V kostele se též konal koncert, v němž účinkovali Jaroslav Svěcený (housle) a Jitka Navrátilová (cembalo). V pondělí 30. září 2008 byla sloužena poutní mše svatá ke ctí sv. Michaela Archanđela, patrona našeho kostela a současného města Litvínov. Tuto slavnostní mši svatou celebrou Mons. Karel Havelka.

Při porovnání s dnešními poutěmi se nemohu ubránit vzpomínkám na poutě mého mládí. Narodila jsem se v Ivančicích, měste známém pěstováním špaglu (chřest), ale hlavně rodákem Vladimírem Menšíkem, nezapomenutelným hercem a vypravěčem, kterého má snad celý národ v paměti, hlavně v oblasti kultury. My děti jsme chodily do kostela každý den, před vyučováním. Děvčata stávala pod kazatelnu vlevo, chlápci vpravo. Pan katecheta Švéda bedlivě sledoval, aby tomu tak skutečně bylo.

Měli jsme v Ivančicích velmi hodného pana faráře. Jmenoval se Jan Tesař. Chudým rodinám přispíval na živobytí, sám docházel do těchto rodin. Nám dětem dopřál otrhat si hrušky ve farské zahradě. Vlastně se to nesmělo, protože chlápci spíš plelili, než trhali. Pan farář postával za záclonkou a nezasahoval, ale kostelník nevydržel a kluci měli co utíkat.

Pan farář dětem o nichž věděl, že jsou chudí, rozdával drobné peníze s pohledáním, aby si něco na pouť koupili. Mnohdy tyto haléře končily u maminky. To byla doba nezaměstnanosti, ta nešťastná třicátá léta.

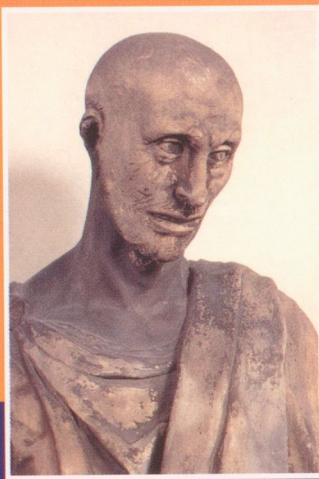
Naše pout' se konala na sv. Jakuba 25. července. Kaple byla na kopci, tam jsme šli všichni průvodem za korouhví, kterou nesl kostelník a celý průvod zpíval mariánské písně. My jsme si každou chvíli tajně osahávali kapsičku, kde jsme měli pár drobných. Po mši svaté jsme několikrát obešli stánky, než jsme tu „hotovost“ utratili. Bylo těžké se rozhodnout, tolik lákadel. U mě, až na malé výjimky zvitězily svaté obrázky do zpěvníků, které nám mám dodnes. Ještě se vrátím k našemu panu faráři. Popravili jej, protože ve své veliké dobroty nepřestal pomáhat až do zatčení. Byl to tehdy nejsmutnější den Ivančic. Čas se nezastavil, zůstaly vzpomínky, některé smutné, jiné veselejší, mě se zdá, že bylo nějak víc lásky mezi lidem.

V Litvínově 12. října 2008
Anděla Karlíková

SVATOMICHAELSKÉ SLAVNOSTI

Ještě jednou se vrátme k proroku Abakukovi. Minulou úvahu jsme věnovali spíše historickému pozadí jeho poselství, dnes se pozorněji začtíme do sledu jeho úvah o Bohu, o jeho působení v dějinách. Prorok, ačkoli mystik, je aktivním realistou, chce pochopit ve světle víry dění kolem sebe, přijít na kloub Božímu ovlivňování a řízení dějin a to především ve své době. Abakuk, tak jako většina proroků, povstává se svým poselstvím o Hospodinu v době kritického dějinného tlaku na svůj národ. Ačkoli to není jednoznačně jisté, pravděpodobně káže a působí v době těsně předcházející babylonské invazi do své země. Kromě tohoto za dveřmi již se blíživého nebezpečí, vnímá prorok i mnoho jiných bolestných, nespravedlivých a bezvýchodných skutečností, které znamenají těžkou zkoušku pro jeho víru v záchraňujícího, milosrdného a spravedlivého Boha. Abakuk je realista a nespokojí se s lacinými povrchními vysvětleními. Na jedné straně kolem sebe vidí mnoho zla, nespravedlnosti a lhostejnosti, na straně druhé věří v Boha, který je nejen milosrdný, spravedlivý a všemohoucí, ale který též intenzivně působí v pozemských lidských dějinách. A zde je pramen jeho palčivé nejistoty. Prorok se však nebojí ptát, je ve svém hledání poctivý: Křičím k tobě pro násilí, a ty nevysvobozuješ. Proč mi dávaš vidět klam a mam a k bídě jen tak přihlížíš? ... Proč tedy snášíš pokrytce? Proč mlčíš, když svévolník pohlcuje spravedlivého? Prorokovi otázky na Hospodinovu adresu jsou až pohoršlivě odvážné a přímé. Abakuk si je však může, na rozdíl od moderních rouhavých otázek podobného typu, dovolit, neboť jeho zánícení pro Boha a jeho věc je upřímné a věrné. Nejsou to otázky, které by si alibisticky zdůvodňovaly svou vlastní lhostejnost vůči Bohu. Právě naopak, v případě proroka jsou tím nehlubším zaujatým hledáním Hospodina a jeho spravedlnosti. Prorok tedy hledá odpověď na smysl Božího mlčení uprostřed zmatku, nelásky a bezbožnosti.

Zde se nabízí jedno řešení načrtnutého dilematu a nejistoty: Bohu patrně na lidech příliš nezáleží: Učinils lidstvo jako ryby mořské, jako havěť, nad níž nikdo nevládne? Všecky jsi je vytáhl udící, do své sítě je polapil, pochytil je svým nevodem. Prorok nadhazuje tuto odpověď na své bolestné ptaní samozřejmě jako nesprávné řešení, nicméně nevyhýbá se poctivému prozkoumání ani této opovážlivé námitky, která se patrně zrodila nejen v jeho hlavě, ale byla jakousi tichou rezignací mnohých jiných těžce zkoušených Izraelitů. Je opravdu možné, že Hospodin takto jedná i se svými věrnými? Tak málo mu záleží na jejich dobru, je tak pasivní a nezachraňuje, ačkoli k němu mnozí lidé úpěnlivě volají? Prorok jakoby byl solidární s touto beznadějnou situací víry mnohých svých současníků, nenachází jinou

ABAKUK světlo a jistota v důvěře 2.

logickou odpověď, která by zodpověděla otázku visící v atmosféře jeho lidu: Proč Bůh mlčí k nespravedlnosti, násilí, beznadějnému utrpení?

Abakuk však celou věc neuzavírá, jak by se nabízelo, rezignací, či dokonce odpadem od víry v záchraňujícího Hospodina. Zůstává věrně a trpělivě otevřen Bohu i ve své nejistotě. Prorok si je jistý, že Bůh nakonec odpoví: Budu stát na svém strážném místě, ... a budu vyhlížet, abych viděl, co ke mně promluví a jakou odpověď dostanu na svoji stížnost. A Boží odpověď opravdu přichází, ovšem zároveň s napomenutím k trpělivosti a věrnosti: Zapiš vidění, zaznamej je na desky, ... Vidění se ukazuje k jistému času, míří k cíli a neselže; prodlévá-li, počkej na ně, neboť určitě přijde, nedá se zadržet. Hospodin zde potvrzuje oprávněnost prorokových otázek a nejistot. Nežádá po člověku, aby zavíral oči před nesouladem mezi jeho všemohoucností a dobrotou a nespravedlností a zlem ve světě. V tomto napětí mezi vírou a reálnou fyzickou skutečností musí jistě častěji stanout každý poctivě žijící člověk, který nezavírá oči před často smutnou realitou. Nejistota, nezodpovězené otázky, zdánlivé Boží mlčení, to jsou skutečnosti, které tvoří v srdci i myslí věřícího určité napětí, které však může být velice blahodárné. Může se stát podhoubím pro růst opravdu poctivé a hlavně skutečně osobní víry, která již není postavena jen na výchově či podpoře druhých, ale která stojí na jedinečné osobní zkušenosti s Bohem, zpočátku se jevícím jako mlčící a pasivní, nicméně právě v této tajemné tichosti jeho „mlčení“ může člověk proniknout hlouběji do skutečného setkání s jeho osobou, která je pro nedostatečný lidský rozum nevyčerpatelná hlubina božského tajemství. Prorok Abakuk dosvědčuje, že Bůh se s člověkem setkává často uprostřed neřešitelných nejistot a palčivého bolestného hledání.

Co je tedy odpovědí na prorokovy otázky? – Pozor na zpupného; není v něm duše přímá. Spravedlivý ze své víry bude žít. Hospodin tedy neodpovídá, jak by-

chom snad očekávali: „Zlí a nespravedliví budou dříve či později přece jen potrestáni a dobří odměněni a zachráněni.“ To je samozřejmě eschatologická naděje věřících, ale konkrétní pozemská zkušenost člověka často hovoří proti této tezi. Hospodin zde prorokovi odpovídá, že zpupní, tedy pyšně bezohlední a zlí, nemají v sobě přímost. To jinými slovy znamená, že nemohou dojít do cíle. Nutně musí zbloudit, minout se se smyslem svého života, skončit v temnotě. To je nutný důsledek bludné cesty člověka a to je tedy zároveň „trest“ za jeho zlobu. To ale vůbec nemusí být jasně vidět na tomto světě, neboť jediným smysluplným cílem člověka je jedině Bůh, a ten zůstává pro tuto zemi zahalen tajemstvím. Na druhé straně „spravedlivý“ bude žít z víry a vírou. Záchrana a odměna dobrého a často nespravedlivě trpícího člověka není v první řadě nějaké pozemské dobro, ale jeho záchranou a odměnou je život z víry a ve víře. Víra v Boha je zde pramenem života, jeho záchranou a odměnou. A protože víra znamená naprosté odevzdání se do rukou tajemného, ale zároveň věčného a milujícího Boha, je touto záchranou a odměnou právě a pouze On sám, který jediný může člověku darovat věčný a šťastný život. Že si tento starozákonní citát zvolil sv. Pavel jako stěžejní argument proti mechanicky chápané zbožnosti (ve smyslu „Činím dobro – budu odměněn; činím zlo – budu potrestán“), je z celého kontextu Abakukova proroctví přímo se nabízející.

Jedině Bůh, jeho láska, je opravdu záchranou a odměnou člověka, vše ostatní může, ale nemusí na něho jen upomínat a v každém případě není schopno nasycit lidskou žízní po životě a po štěstí.

BIBLISTIKA

Jiří VOLESKÝ

BIBLISTIKA

60 LET OD ÚMRTÍ 16. LITOMĚŘICKÉHO BISKUPA

ANTONÍN ALOIS WEBER

POMNICHOVSKÉ A VÁLEČNÉ OBDOBÍ

Pokračování z minulého čísla

Mnichovská dohoda z podzimu 1938 znamenala přerušení kontinuálního česko-německého soužití v českých zemích a současně měla důsledky pro další vývoj sudetoněmeckých církevních institucí. Část sudetoněmeckých katolíků také podporovala připojení pohraničí k říši po Mnichovské dohodě v říjnu 1938; při této příležitosti byly na některých místech slouženy děkovné bohoslužby (např. v České Kamenici). Z prvotní euforie však byli katolíci v Sudetech rychle léčení. Po obsazení Sudet totiž neplatily právní zásady konkordátu, uzavřeného mezi Německem a Vatikánem v červenci 1933, takže nacisté měli v postupu proti katolické církvi v podstatě volnou ruku. Biskup Weber, si na rozdíl od mnohých nedělal žádné iluze o charakteru nových poměrů. Pádný důvod mu k tomu dali i události v Rakousku, kde dav přívrženců Hitlerjugend zaútočil začátkem října 1938, tedy jen několik dní po připojení pohraničních území k Německu, na arcibiskupskou rezidenci ve Vídni a zranil několik tamních kněží. Po Mnichovu se mnozí duchovní ocitli ve svízelné materiální situaci, protože kvůli změnám politickým poměrům nedostávali několik měsíců plat, jelikož kongrua – tedy finanční zabezpečení kněží ze státních prostředků - fungovala pouze v rámci československého státu. Obtíže v materiálním zabezpečení duchovenstva v Sudetech zneklidňovala také Vatikán a papežský vyslanec v Německu Cesare Orsenigo (1873–1946) intervenoval kvůli této záležitosti i u vládních míst v Berlíně. V této době dostal biskup Weber k dispozici návrh na reorganizaci církevní správy v Sudetech, vypracovaný knězem jeho diecéze Adolfem Kindermannem, který jak jsem již zmiňoval, působil na teologické fakultě v Praze. Podle něj mělo litoměřické biskupství povýšeno na arcibiskupství a v Sudetech mělo být zřízeno pět nových biskupství – v Chebu, Liberci, Opavě, Mikulově a Českém Krumlově. Kindermann svůj návrh vydal knižně, ale biskup Weber ho odmítl a nedal mu své schválení. Návrhy

byly předloženy i papeži Piu XII. Ten se však těmito otázkami odmítl zabývat.

Již v prvních týdnech však začaly doléhat na sudetoněmecké katolíky také různé formy perzekuce. Nacisté, stejně jako později komunisté, si byli vědomi, že podstatná část zápasu o získání jejich vlivu ne veřejnost se bude odehrávat na poli zápasu o mládež. Z tohoto důvodu jedny z prvních likvidačních ataků směřovaly hned několik týdnů po na církevní školy. Nacistické představy o budoucím vývoji na tomto poli jasně formuloval vládní prezident v Ústí nad Labem a čelný představitel předválečného nacistického hnutí mezi Němci v pohraničí, Hans Krebs (1888–1947), když prohlásil, že nacisté chtějí mít výchovu mládeže plně ve svých rukou a nebudou tolerovat pokusy o zasahování dalších subjektů do této sféry. Již v dubnu 1939 byl zrušen bohosudovský seminář, kde začínal svá studia také biskup Weber. V té době začali chápat nacistické metody i někteří z těch, kteří podporovali německý nacionalismus. Jeden z nich, profesor teologické fakulty a křesťanský politik Karl Hilgenreiner, napsal biskupu Weberovi dopis, kde ho žádal o intervence ve prospěch zachování školy. Biskup Weber se sice pokusil zastavit jeho likvidaci, ale marně. Stejně jako o byli neúspěšní i další kněží, kteří byli za své nacionální postoje zapsáni u úředních míst mnohem lépe. Velkou část jeho agendy tehdy naplňovala snaha o zachování litoměřického bohosloveckého semináře. Nacistické úřady v Sudetech současně od října 1938 uvažovaly o vzni-

ku generálního semináře pro všechny německé bohoslovce, což předpokládalo zrušení stávajících německých seminářů v Litoměřicích a ve Vidnavě, který československém území, ale formálně byla součástí vratislavského arcibiskupství. Díky jednání, které biskup Weber inicioval u tehdejší správy v Litoměřicích, se podařilo toto rozhodnutí změnit a v diecézi seminář zachovat. Německé ministerstvo pro církevní záležitosti však v dopise Weberovi jednoznačně odmítlo, aby byl chod financován ze státních prostředků. Budovy semináře navíc obsadila německá armáda. Anton Weber nabídl prostory své biskupské rezidence semináři (v něm však zůstalo minimum studentů, protože většina z nich byla odvedena na frontu) a sám přesídlil do dominikánského kláštera (odtud se sice později vrátil zpět do rezidence, kterou však z velké části obsadili členové nacistické mládeže a byl po celou dobu války pod dohledem gestapa).

Pronásledování katolické církve se během války stále stupňovalo a souviselo s tím, jak německá armáda byla neúspěšná na frontě. Od roku 1941 bylo pravidlem, že byly zakazovány církevní slavnosti a poutě, byly sledovány obsahy kázání, byly rušeny některé kláštery a sociální církevní instituce a zabavován jejich majetek. Funkcionáři nacistické strany se snažili vyučování náboženství nahradit ateistickou propagandou. V důsledku toho rostl také počet kněží, kteří pro své názory nesměli vyučovat na školách a byli také vyslýcháni na gestapu. Katoličtí duchovní tak patřili - vedle sociálních demokratů a komunistů - k hlavním obětem nacistického pronásledování. Mezi nejčastější provinění patřila kritika režimu, bohoslužby pro cizince, zejména zajatce v továrnách, podpora mládežnických spolků, pomoc židovským občanům, vydávání křestních listů apod. Nejčastější formou perzekuce byly výslechy, vyšetřování, zákaz vyučování náboženství a další omezování výkonu duchovního povolání. Počet kněží vyšetřovaných pro nepřátelský postoj k režimu činil v celých Sudetech 1234 osob.

Ani v této době nezapomínal biskup Weber na české věřící. Navštěvoval často jejich farnosti, kde kázal česky, ačkoli se kvůli tomu dostával do problémů s nacistickými úřady. Nezapomínal ani na české věřící a navštěvoval často i jejich farnosti v tehdejších generálních vikariátu, který sídlil v Kování, kde kázal česky, ačkoli se kvůli tomu dostával do permanentních problémů s nacistickými úřady. Konec války zastihl biskupa na Mladoboleslavsku a vzhledem k neupořádaným poměrům se do Litoměřic vrátil až na konci května 1945.

PO VÁLCE

Těžké životní chvíle prožil i v období těsně po válce, když byl v červnu 1945 odveden přímo z bohoslužby do internačního tábora, kde se měl připravit na odsun. Odtud ho propustili až na zásah českých věřících. Těžko se však vyrovnával s odsunem většiny německých kněží (z osmi set jich po válce zbylo v diecézi něco málo přes dvě stě) a jejich farníků. Biskup Weber tak musel řešit jejich mnohá dilemata. Zachovaly se dopisy, v němž kněží žádali biskupa o stanovisko, zdali mají dodržet církevní předpis a farnosti neopouštět a nebo mají solidárně odcházet s věřícími, což byla většina případů.

Následky vysídlení německého obyvatelstva se promítly právě do života diecéze. Počet věřících byl velmi nízký a dosahoval jen asi 20%. Velkou komplikací bylo také zabavení církevního majetku na základě dekretů prezidenta republiky. V litoměřické diecézi se týkalo toto opatření zejména statků cisterciáckého kláštera v Oseku, což rozladilo i papežského nuncia, který u vlády vznesl proti tomuto jednání protest. Vzhledem k politické situaci dostal začátkem roku 1947 od papeže Pia XII. biskup Weber doporučení rezignovat, což také učinil. Odsun Němců a z toho plynoucí komplikovaná situace diecézi se podepsaly na zhoršení zdravotního stavu a na podzim 1947, několik dní po jmenování nového biskupa Štěpána Trochty, dostal Weber záchvat mrtvice a po více než ročním zápasu s nemocí zemřel v září 1948 (někteří němečtí kněží uvádí, že se Weber chystal po své rezignaci odejít do Německa a zde dále působit v duchovní službě). Biskup Trochta sloužil za Webera pohřební rekviem v katedrále a obřadů se zúčastnil také pražský arcibiskup Josef Beran. Weber byl pochován na litoměřickém hřbitově a postupně v širším povědomí upadal neprávem do zapomenutí.

Biskup Weber totiž dokázal nadřadit univerzální zájmy nad zájem národní, byl to zároveň člověk, nakloněný spirituální

obnově, zakotvený v hluboké víře a otevřený vůči lidem, žijící ve svěřené diecézi. Naplňoval tak prototyp „dobrého pastýře“, který navíc osvědčil své morální kvality v nelehké době, která zkoušela pevnost charakterů i názorů. V neposlední řadě jsou kroky tohoto biskupa stálou výzvou pro úsilí o národní porozumění. Po právu byl Anton Weber v roce 1995 vyznamenán Řádem T. G. Masaryka. Není také náhodou, že stejného ocenění se dostalo i jeho nástupci Štěpánu Trochtovi (v roce 1992). Zkušenost obou litoměřických biskupů byla ovlivněna zápasem s metodami diktatur, které chtěly církev nejprve vytlačit z veřejného prostoru a pak ji postupně likvidovat.

Litoměřické biskupství prožívalo mnohokrát ve své historii obtížné situace. Po vzoru biskupa Webera může stávající i budoucí vedení diecéze vidět jedno z velkých posláních v obnově duchovní tváře tohoto, mnohokrát těžce zkoušeného, místa i celého regionu, a zároveň svou činností přispět rovněž k hledání porozumění mezi oběma národy, které zde společně žily, a překonávat tak přehradu, vybudované minulostí.

Dr. Jaroslav Šebek
sebek@hiu.cas.cz

Srdečně vás zveme na...

Arcidiecézní ples mládeže

8.11.2008

od 19.00
od 17.30 mše svatá

předtančení
půlnoční překvapení
bohatá tombola
...a mnoho dalšího

Vstupné 120,- Kč

Porádá Arcidiecézní centrum pro mládež a Sdružení Pyramída
Tel: 244 910 469; adcm-pha@volny.cz
www.praha.signalsy.cz

kde Sál SOU stavebního
Učňovská 1, Praha 9 - Hrdlořezy
(Konečná tramvaje č. 1, 9, 16)
Možnost noclehu v ADCŽM Nazaret
noční doprava zajištěna, hlase se na:
244 910 469 nebo adcm-pha@volny.cz

adcm
arcidiecézní centrum pro mládež - p. úst.

Rekolekce pro laiky

v Litoměřicích
14. - 16. listopadu 2008

REKOLEKCE

"NEJVĚTŠÍ PŘIKÁZÁNÍ LÁSKY"

KTERÉ POVEDE

P. Adrián Zemek O.Praem.

budou probíhat
v Diecézním domě v Litoměřicích
od pátku 14. listopadu 2008 19.00
do nedělního odpoledne.

Přihlašujte se co nejdříve!

DOTOVANÁ CENA: 400,- Kč

PŘIHLÁŠKY A INFORMACE:

Diecézní pastorační středisko,
Komenského 4, 412 01 Litoměřice

tel.: 416 738 036,

e-mail: pastoracni.ltm@quick.cz,

web: www.pastoracni-ltm.cz

DOSTANETE SÍLU DUCHA SVATÉHO A BUDETE MÝMI SVĚDKY...

Bůh je štědrý dárce a člověka neustále každodenně obdarovává. Dostáváme od něj malé ale i „velké dárky“. Jeden z velkých darů, který jsem od Něj obdržel, byla účast na celosvětovém setkání mládeže s papežem v australské Sydney. Byl to pro mě v pořadí třetí dárek v podobě účasti na celosvětovém setkání mládeže, kterého jsem se mohl zúčastnit (v r. 2000 – Řím, r. 2005 – Kolín nad Rýnem). Tato setkání nejsou darem jen pro jednotlivé účastníky těchto setkání, ale i pro celou církev. Zesnulý papež Jan Pavel II. pozval v roce 1984 mladé lidi z celého světa do Říma a „vzkázal“ jim, že v nich vidí naději, protože oni jsou budoucností církve.

Nechci na tomto místě popisovat program a průběh samotného setkání, co se odehrávalo at' už na předprogramu v Melbourne nebo pak na samotném setkání s papežem v Sydney. V minulém čísle Zdislavy o tom velice podrobně psal jeden z účastníků z naší diecéze, Vašek Novák. Chtěl bych napsat, co mě osobně zasáhlo.

Asi každý účastník na takové velké setkání prožije něco, co se ho nějak více dotkne. Při letošním setkání to bylo umocněno také samotným místem. Pro nás Evropany je Austrálie opravdu vzdálená exotická země. Každý, kdo měl možnost navštívit Austrálii, mi potvrdí, že je to země plná úžasných přírodních scenérií, zajímavostí a kontrastů...

Když jsme v rámci předprogramu v diecézi Melbourne byli na návštěvě v jedné přírodní rezervaci, kde bylo možné shlédnout typická australská zvířata jako jsou koaly, klokani, ptakopysk apod., procházel jsem park s jedním mladým doktorem, který pracuje v nemocnici na oddělení plicní onkologie. Pověděl, jak je to práce opravdu těžká, protože skoro všichni nemocní rakovinou plic nakonec umírají. Procento vyléčených je opravdu minimální. A vyprávěl taky, jak jeden z pacientů umíral na tuto zákeřnou nemoc a chtěl se před smrtí setkat s kně-

zem aby mohl přijmout svátosti. Tento doktor mu chtěl zprostředkovat toto setkání, ale popisoval, jak bylo velmi těžké sehnat kněze, který by měl zrovna čas. Bylo to pro mě dost bolestné, když jsem poslouchal, jak šlo o spásu duše a kněz nemá čas.... Ano, je pravda, že kněží je dnes opravdu málo, jsou maximálně vytížení, jsou na ně kolikrát kladeny velké nároky, zvláště co se týká ve vztahu k úřadům. Vyřizování různých žádostí o dotace, jejich vyúčtování, starost o spousty objektů, ale také i spousty jiných pastoračních aktivit, na které jsou třeba sami. Je toho někdy opravdu tolik a tlak povinností tak velký, že pak už není možné rozlišit, co je vlastně prioritou. Přesto by asi nemělo docházet k váhání, pokud je kněz zavolán k umírajícímu... Tak mě to v tu chvíli mrzelo a velice jsem si uvědomoval, že se musíme stále učit hledat priority a prosit Ducha svatého o světlo, abychom dokázali správně rozlišovat.

Tento náš rozhovor mě sice zasáhl, ale asi bych na něj po určité době zapomněl, protože pak přišlo samotné setkání a spousty zážitků s ním spojených. Několik dní jsme byli bez našich zavazadel, která s námi nedoputovaly při přesunu z Melbourne do Sydney, bohatý program, který byl připraven, velice silná křížová cesta, samotné setkání se svatým otcem, jeho promluvy, půl milionu mladých lidí, kteří mu naslouchali. A pro mě jako kněze nezapomenutelný zážitek ze závěrečné mše svaté, kdy jsme všichni kněží spolu s biskupy a se svatým otcem koncelebrovali. A pak se to stalo. Když

skončil hlavní program a vrátili jsme se po závěrečné mši k našim „adoptivním rodičům“, u kterých jsme byli ubytováni, zrovna všichni doma seděli u televize a sledovali sestřih z programu, z vigilie a ze mše svaté. Pak také běžely zprávy a byly tam záběry papeže, jak je u lůžka nemocného a říkali tam, že v jednom ústavu umírá na rakovinu muž, který už má opravdu na sklonku života a měl jedno jediné přání, setkat se před svou smrtí s papežem. Možná si řeknete, že to není nic divného, ale tato návštěva nebyla oficiálně v programu a nebyla plánována. Papež to nemá na těchto oficiálních návštěvách zas až tak jednoduché. Celá návštěva je dopodrobna naplánována. Minuta po minutě. Je to spousta setkání, rozhovorů, projevů, bohoslužby a pro mě bylo opravdu svědectví, že si svatý otec vyhradil v tom nabitém programu čas na toho „jednoho nemocného“, který měl své poslední přání... Byly tam opravdu hezké záběry, jak jej papež hladí, objímá, jak se s ním modlí. A já jsem si najednou vybavil ten rozvor s doktorem v melbournském parku... Papež, který má ve svém nabitém programu vše připraveno a naplánováno do detailů, papež který už také není nejmladší a tak má nárok i na takovéto apoštolské cestě si odpočinout nebo se mohl připravovat na další promluvy, on jde a udělá výjimku a splní přání jednoho nemocného. Bylo to pro mě v tu chvíli, velké svědectví, které jasně ukázalo, o co v pastoraci jde. Když skončil záběry z nemocnice, moderátorka pak oznámila, že ten nemocný muž zanedlouho po papežově návštěvě zemřel...

V tu chvíli jsem vnímal, že Benedikt XVI. doslova naplnil biblické motto celého setkání: „Dostanete sílu Ducha svatého, který na Vás sestoupí a budete mými svědky...“ (Sk 1, 8). Jeho promluvy, které byly plné Ducha svatého pak také dosvědčil i v praxi. Současný náměstek Krista je pro mě opravdový svědek, který prosí o sílu a světlo Ducha svatého a v tomto Duchu také jedná...

P. Radek Vašínek

MONS. JAN BAXANT